

Raport cu privire la
MONITORIZAREA STAGIILOR DE PRACTICĂ CLINICĂ A STUDENȚILOR ÎN
CADRUL PROGRAMULUI DE STUDII DE LICENȚĂ
KINETOTERAPIE ȘI TERAPIE OCUPAȚIONALĂ

Stagiile de practică constituie o parte integrantă obligatorie a procesului educațional și se realizează în scopul valorificării cunoștințelor teoretice acumulate de către studenți pe parcursul anilor de studii și formării competențelor stabilite prin finalitățile programului de studiu. Fiind un element principal al procesului educațional și al activității profesionale, stagiul de practică asigură formarea competențelor profesionale și acumularea experienței privitor la organizarea și realizarea activităților în domeniul Kinetoterapie și Terapie ocupațională.

Organizarea stagiilor de practică se efectuează în conformitate cu Plan-cadru pentru studii superioare de licență (ciclul I), de master (ciclul II) și integrate (Ordinul MECC nr.120 din 10.02.2020), Regulament-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior (Ordinul ME nr.203 din 19.03.2014), Regulament privind cadrul general de organizare și desfășurare a stagiilor de practică în cadrul USEFS (ciclul I și ciclul II), aprobat prin Hotărârea Senatului USEFS din 12.02.2015, proces-verbal nr.5, Planul de învățământ la programul de studii de licență *Kinetoterapie și terapie ocupațională* aprobat prin Hotărârea Senatului USEFS din 22.06.2017, proces-verbal nr.10, Curriculum și suportul curricular pentru stagiile de practică, aprobat prin Hotărârea Senatului USEFS din 12.02.2015, proces-verbal nr.5, precum și Ordinele rectorului de repartizare la stagiile de practică a studenților.

Facultatea de Kinetoterapie organizează și gestionează activitatea de practică în unitățile medicale și alte organizații de interes, cu aprobarea și acordul acestora. Catedra Kinetoterapie asigură, prin coordonatorii de practică, realizarea nemijlocită a sarcinilor stagiilor de practică, precum:

- implicarea studenților în cunoașterea aspectelor clinice, complexității scopurilor și obiectivelor pe care orice program kinetoterapeutic le urmărește;
- antrenarea studenților în situații didactico-educative reale de a înțelege locul și rolul relației dintre obiectivele operaționale și finalitățile programelor kinetice;
- oferirea posibilității studenților de a formula, pe baza obiectivelor generale specifice, obiective operaționale pentru întregul program de reabilitare.

În conformitate cu planul de învățământ, studenții acestui program realizează 2 stagii de practică de specialitate:

- Practica kinetoterapeutică I - la anul III de studii/5 săptămâni/ 330 ore, 11 credite;
- Practica kinetoterapeutică II- la anul IV de studii/6 săptămâni/ 360 ore, 12 credite.

Practica de cercetare este conform căreia studenții acumulează date finale experimentale a tezei de Licență.

În cadrul practicii kinetoterapeutice se stabilesc următoarele obiective:

1. valorificarea și aplicarea de către studenți a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor dobândite în cadrul disciplinelor de ordin medico-biologic, de orientare spre specializare din planul de învățământ privind organizarea și conducerea procesului de reabilitare, educare – reeducare a funcțiilor pierdute de către pacienți;

2. formarea deprinderilor și priceperilor profesionale didactice a capacității de organizare și coordonare a serviciilor de reabilitare medicală a cabinetelor de masaj și gimnastică medicală, a cabinetelor de kinetoterapie, în cadrul cărora se realizează lucrul de management în kinetoterapie;

3. instruirea studenților pentru următoarele activități clinico – kinetoterapeutice pentru reabilitarea pacienților:

- planificarea procesului de reabilitare medicală atât pe termen lung, cât și pe termen scurt;
- desfășurarea diferitor forme de reabilitare cu pacienții: ședințe de kinetoterapie, terapie ocupațională, ședințe a echipelor multidisciplinare;
- analiza metodică-pedagogică și medicală a programei de reabilitare medicală și a altor forme de organizare;
- să elaboreze programe de reabilitare medicală în cadrul diferitor maladii și să utilizeze cele mai importante mijloace kinetice pentru a scurta perioada de reabilitare psihofizică și asigurarea inserției sociale și profesionale a pacientului.

Graficul activităților din cadrul stagiilor de practică include tipurile de activități din cadrul stagiului: participarea la conferințele de repartizare la stagii, familiarizarea cu documentele de reglementare a stagiilor, realizarea activităților specifice stagiului de practică, perfectarea documentației, participarea la conferințele de totalizare a stagiilor. Procesul de evaluare a stagiilor de practică se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului privind cadrul general de organizare și desfășurare a stagiilor de practică în cadrul USEFS (ciclul I și ciclul II), aprobat prin Hotărârea Senatului USEFS din 12.02.2015, proces – verbal nr. 5, precum și a Criteriilor de apreciere a stagiului de practică, incluse în curriculum și agenda studentului stagiar.

Analiza comparativă a rezultatelor academice ale studenților obținute în urma realizării celor două tipuri de stagii din ultimii 4 ani, a scos în evidență aprecieri mai crescute pentru studenți de către mentorii de practică la stagiul Practica kinetoterapeutică II (anul IV); această se explică prin faptul că, spre deosebire de Practica kinetoterapeutică I, unde studenții realizează

activități de inițiere în domeniul profesional, au rol preponderent de observatori și sunt ghidați de coordonatorii de practică și mentorii de practică, astfel, stagiul de Practica kinetoterapeutică II necesită implicarea activă a studentului stagiar în procesul de decizie, elaborarea programelor kinetoterapeutice, și organizare activităților de recuperare fizică. Astfel, stagiul de practică de la anul IV de studii presupune cerințe crescute față de student, responsabilitate în luarea deciziilor, autonomie în activitatea kinetoterapeutică și soluționarea situațiilor problemă. Stagiile de practică, prin obiectivele sale contribuie la formarea competențelor generale/finalităților Programului. Suportul curricular pentru stagiile de practică cuprinde 2 componente: recuperare fizică și adaptare socială. Suportul curricular pentru ambele componente include: obiectivele stagiului, competențele generale și specifice ale disciplinei, tipul activităților din cadrul stagiilor, privind evaluarea rezultatelor și strategii de evaluare. Creșterea numărului de studenți înmatriculați în fiecare an generează colaborări cu mai multe spitale și centre de recuperare. Stagiile de practică se realizează în conformitate cu acordurile de parteneriat cu unitățile-bază (spitale, centre de recuperare atât de stat cât și private), care în ultimii 4 ani a ajuns peste 10 instituții acoperind în proporție de 100% necesarul Facultății Kinetoterapie. Raportul dintre numărul de locuri de stagii în baza acordurilor și nr. locurilor de stagii selectate independent de studenți în mediu constituie 1:1. Astfel, procesul de desfășurare a practicii kinetoterapeutice corespund în totalitate realizării obiectivelor programului de studii Kinetoterapie și Terapie ocupațională, prin acordarea accesului pentru studenți la sălile de kinetoterapie, aparate, materiale didactice, echipament și suportul tutorilor (personal medical de înaltă calificare) din cadrul unităților-bază (Centru de reabilitare KineticA; Institutul de Neurologie și Neurochirurgie a MS RM; APDI Humanitas; CRM "Neokinetica"; Î.S. CREPOR; IMSP Institutul Mamei și Copilului; Spitalul Clinic Municipal "Sfânta Treime"; IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie; Spitalul clinic MEDPARK.). Grație activității de îndrumare, educării clinice și motivației din partea mentorilor de practică a unităților-partenere, majoritatea studenților practicanți au fost orientați către prelungirea activității prin voluntariat la instituțiile unde și-au desfășurat stagiul clinic de specialitate.

În scopul îmbunătățirii calității organizării și desfășurării practicii kinetoterapeutice, a fost desfășurată chestionarea mentorilor de practică pentru aprecierea nivelului de organizare și pregătire a studenților kinetoterapeuți. Analiza chestionării a evidențiat o apreciere de nivel „Excelent” a 72,2% de către mentorii responsabili, și 27,8% cu calificativ „satisfăcător. Evaluarea teoretică a pregătirii studenților, a evidențiat 16,7% cu calificativul „înalt”, 77,8% nivel „mediu”, 5,6% „satisfăcător”. Competențele evaluate de către mentorii de practică: de cunoaștere și înțelegere: 77,8%; de aplicare 88,9%, de integrare 77,8%, au fost apreciate cu calificativul „Excelent”. Una din recomandările mentorilor de practică privind desfășurarea

practicii este de a mări durata stagiului de practică. În afară de aceasta, este implementat și un formular de evaluare a studentului practicant de către mentorii de practică, prin care se urmărește evaluarea indicatorilor de performanță: calitatea muncii (abilitatea de înțelegere și caracterul regulat al muncii), raționamentul (capacitatea de-a lua decizii logice și viabile și de a ști când să acționeze independent sau să solicite ajutor); cunoașterea postului (capacitatea de-a aplica cunoștințele și aptitudinile în mod eficient); volumul de muncă (viteza și volumul de muncă produsă în comparație cu ce se așteaptă de la un student practicant, îndeplinirea obiectivelor stabilite de către secție sau departament); inițiativă (capacitatea de-a demara singur o activitate și de a lucra independent); creativitate (capacitatea de a sugera alte alternative viabile); rezolvarea problemelor/luarea deciziilor (capacitatea de a identifica, a analiza și a rezolva problemele cât și a analiza impactul deciziilor înainte de a le duce la îndeplinire); punctualitatea (respectarea programului de lucru și promptitudinea în înștiințarea tutorelui de absență); abilități de planificare și organizare (capacitatea de-a stabili care sunt prioritățile, de-a respecta programul planificat și de a gestiona timpul într-un mod eficient); comunicarea (capacitatea de a se exprima corect și concis, atât verbal, cât și în scris, și de a ști să asculte); abilități interpersonale (capacitatea de a interacționa diplomatic și cu tact când intră în contact cu persoane interne și externe); respectarea principiilor eticii profesionale (capacitatea de a menține confidențialitatea); imparțialitatea (capacitatea de a evolua în mod critic propria activitate și a altora); abilități legate de post (abilitatea de folosire a conceptelor statistice și a calculatorului). Evaluarea se efectuează după 5 calificative: „Excelent”, „Bine”, „Mediu”, „Satisfăcător”, „Nesatisfăcător”.

Procesul de evaluare a stagiilor de practică are loc prin organizarea unei conferințe de totalizare, unde studenții sunt responsabili de a prezintă agenda studentului – practicant coordonatorului de practică din cadrul catedrei. Susținerea practicii se desfășoară printr-un comunicat sub formă de prezentare power – point, unde studenții practicanți expun rezultatele stagiului de practică din cadrul instituției la care au fost repartizați.

La aprecierea studenților s-a ținut cont de următoarele cerințe: îndeplinirea sarcinilor, prevăzute în programa practicii, frecvența obligatorie a studentului la practică, calitatea agendei și prezentarea acesteia, competența răspunsurilor la întrebările suplimentare. Calificativul evaluării este media celor două note obținute.

În borderourile de evaluare, studenții au fost notați conform următoarelor criterii:

- Nota mentorilor de practică;
- Nota coordonatorilor de practică de la conferința de totalizare a stagiului de practică.

În scopul îmbunătățirii calității, organizării și desfășurării practicii, un rol important îi revine și evaluarea gradului de satisfacție a studenților-stagiari, prin care și-au expus părerile cu privire la organizarea și desfășurarea stagiului de practică. Conform analizei repartizării la practică, s-a constatat că 9% din numărul total de studenți au fost repartizați cu contract individual conform cererilor depuse, 91% în instituții partenere conform contractelor de colaborare, unde aproximativ 20% desfășurau activitatea de voluntariat. Analiza chestionării studenților privind durata stagiului de practică, 42% din ei au considerat că durata stagiului de practică este suficientă și 58% sunt de părere ca ar trebui prelungită ca durată. Nivelul de asigurare a condițiilor necesare pentru desfășurarea practicii a fost apreciată cu 8,8 puncte din 10. Studenții au apreciat cu calificativul „foarte bine” activitatea coordonatorilor de practică, manifestând responsabilitate și profesionalism.

În baza instrucțiunii privind măsurile de protecție care trebuie aplicate pentru organizarea activității instituțiilor de învățământ publice și private în contextul epidemiologic al COVID-19, aprobate prin Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 26 din 21.08.2020, Hotărârea nr. 17 din 22 august 2020 a Comisiei extraordinare de sănătate publică a municipiului Chișinău și a Reglementărilor speciale privind organizarea anului de studii 2020-2021 în contextul epidemiologic de COVID-19, pentru instituțiile de învățământ superior, aprobate prin Ordinul USEFS nr. 30 din 25.08.2020, al. 12., studenții – practicanți au semnat o declarație pe propria răspundere de respectare a condițiilor de protecție prevăzute de *Instrucțiunea* susnumită. În anul curent în procesul organizării și desfășurării stagiului de practică de specialitate au fost suspendate activitatea cu unele unități-partenere care au prezentat un grad sporit de risc pentru îmbolnăvire cu COVID 19. Repartizarea s-a efectuat pe grupe mici (3-4 persoane/unitate-bază) și au fost selectate instituții mici care au un flux mic de trecere a persoanelor beneficiare de servicii, astfel Facultatea Kinetoterapie a optat pentru repartizarea a 30% din studenți conform contractelor de parteneriat interinstituțional și 70% conform contractelor individuale de practică la cererea studentului.

Analiza evaluării satisfacției studenților privind desfășurarea stagiului de practică a determinat o serie de propuneri: stagiul de practică să se desfășoare începând cu anul II de studii, să fie mărită durata stagiului de practică, pentru o activitate mai bună la practică studenții consideră ca ar fi binevenite seminare de studiu de caz, ore de voluntariat, schimb de experiență. O propunere din partea studenților angajați ca asistenți kinetoterapeuți, este echivalarea orelor de activitate profesională din instituție cu orele stagiului de practică.

Reieșind din cele expuse anterior și efectuând o analiză a criteriului 3.2 a standardelor de evaluare externă a calității programelor de studii, putem constata că stagiile de practică organizate și desfășurate în cadrul Facultății Kinetoterapie se desfășoară la un nivel

corespunzător în totalitate cu finalitățile programului de studiu, și cu Nomenclatorul domeniului de formare profesională și al specialităților în învățământul superior (HG nr. 482/2017), își ating scopurile propuse, contribuie la dezvoltarea competențelor de cunoaștere, înțelegere și aplicare.

Pentru îmbunătățirea calității organizării și desfășurării stagiilor de practică propunem includerea facultativă a orelor de voluntariat ca credite de studiu în planul de învățământ, ceea ce ar permite suplinirea orelor de practică din planul de învățământ pentru corespunderea cerințelor formării specialistului kinezoterapeut din țările europene.

16.11.2020

Șef catedră Kinetoterapie

Agapii Eugeniu,

Dr. ped., conf. univ.